

UKLJUČIVANJE ZAPOSLENIH U UPRAVLJANJE PREDUZEĆEM

1. O PROJEKTU

U skladu sa EU vrednostima i potrebama u industrijskim odnosima važno je podići svest o važnosti uloge predstavnika zaposlenih u kompanijama ne samo u zemljama članicama EU, već i u zemljama koje su u bilo kojoj fazi procesa pristupanja EU.

Nijedna od zemalja od EU kandidata koji učestvuju u projektu nema pravni okvir za učešće zaposlenih u preduzećima. Ali svi oni imaju dobro organizovane sindikate, uspostavljene na svim nivoima - na nivou kompanije, na nivou grane i na nacionalnom nivou. Kandidati za članstvo u EU moraju da rade na podizanju svesti o potencijalnim koristima od implementacije modela participacije radnika u procesima donošenja odluka, kao i na identifikaciji izazova i mentalnih barijera koje bi mogle ometati takvu implementaciju.

Ključni budući izazov nije samo pravne prirode, već je izazov da se institut učešća zaposlenih u donošenje odluka u uvede u postojeći pravni i kulturni okvir industrijskih odnosa. U budućnosti je neophodno raditi sa sindikatima na ovom pitanju, definisati njihovu ulogu u očekivanom budućem stanju i shodno tome redefinisati ulogu sindikata ako se to smatra neophodnim, i razgraničiti ulogu sindikata i saveta zaposlenih u budućnosti.

WIM3 projekat će pomoći u produbljivanju razumevanja u zemljama učesnicama u projektu o važnosti shema participacije radnika, te će služiti predstavnicima poslodavaca i radnika kao sredstvo za razmenu znanja i iskustva. Bilo bi korisno da se svi relevantni akteri upoznaju sa zakonima i politikama EU, kao i da posluže kao facilitator za nove razvoje kako bi se pripremila osnova za zakonsko rešenje o uključivanju zaposlenih, uzimajući u obzir zakonodavstvo i politike EU.

4 glavne oblasti projekta WIM3

Oblast 1: SVEST

Promocija i podizanje svesti o EU zakonodavstvu i politikama o učešću zaposlenih u preduzećima, uključujući više direktnih akcija, npr. pružanje stručne podrške za izradu zakona o uključivanju zaposlenih, kao i stručnu podršku za stvaranje povoljnih uslova za uspostavljanje mehanizama i nacionalnih tela za informisanje, konsultacije i učešće (Srbija, Albanija).

Oblast 2: EKSPERIMENT

Dalje promovisanje i podizanje svesti o EU zakonodavstvu i politikama o učešću zaposlenih u preduzećima, uključujući i direktnije akcije, npr. eksperimentalna implementacija u pilot preduzećima polazne osnove za zakonodavstvo o uključivanju zaposlenih zasnovano na rešenjima iz WIM2 nacrtu „Zakon o učešću zaposlenih u upravljanje preduzećem“ (Makedonija, Crna Gora).

Oblast 3: MONITORING

Istraživanje među poslodavcima o njihovom viđenju postojećeg zakonodavstva o uključivanju zaposlenih u upravljanju preduzećem i preporuke za njegovo poboljšanje, kao i mišljenje o adekvatnosti akata EU u oblasti informisanja i konsultacija radnika (Slovenija, Hrvatska, Bugarska).

Oblast 4: UPRAVLJANJE PROJEKTOM

Sveukupno upravljanje projektom i finansijama, partnerski sastanci / događaji učenja i aktivnosti diseminacije.

Partnerstvo na projektu

Aplikant: Udruženje poslodavaca Slovenije (ZDS)

Ko-aplikanti: Organizacije poslodavaca:

Hrvatska druga poslodavaca (HUP)

Bulgarian Industrial Association – Udruženje poslodavaca Bugarske (BIA)

Business Confederation of Macedonia – Udruženje poslodavaca Makedonije (BCM)

Unija poslodavaca Crne gore (UPCG)

Unija poslodavaca Srbije (UPS)

Union of Albanian Business – Udruženje poslodavaca Albanije (BiznesAlbania)

Sindikati: Konfederacija slobodnih sindikata Makedonije (KSS)

Unija slobodnih sindikata Crne Gore (USSCG)

Savez samostalnih sindikata Srbije (SSSS)

Savez samostalnih sindikata Albanije (BSPSH)

Uz podršku EU socijalnog partnera BUSINESSEUROPE

2. ZAŠTO UČEŠĆE ZAPOSLENIH?

Učešće zaposlenih u upravljanju je jedan od ključnih sastojaka industrijske demokratije. Koncept učešća zaposlenih u upravljanju odnosi se na učešće zaposlenih koji nisu na menadžerskim pozicijama u procesu donošenja odluka organizacije. Međunarodna organizacija rada (MOR) ohrabruje zemlje članice da promoviraju shemu učešća zaposlenih u upravljanju, dok Acquis communautaire nameće državama članicama da implementiraju pravni okvir za uspostavljanje kolektivnih tela koja predstavljaju zaposlene na nivou preduzeća.

Učešće zaposlenih ne znači da radnici donose odluke o upravljanju, ali pravo na informisanje i konsultacije o pitanjima koja se tiču radnika u celini je važan aspekt upravljanja promenama u kompaniji. Stoga zaposleni imaju mogućnost da dobiju informacije o njihovoj ulozi u kompaniji i o predviđenim promenama, kao i da podele svoje mišljenje i na taj način doprinesu boljim i uravnoteženijim odlukama i merama.

Učešće zaposlenih u upravljanju ima i koristi za kompanije; ono omogućava menadžmentu (iz perspektive zaposlenih) na valjan način saopštene, legitimne i transparentne odluke, koje vode ka

boljoj implementaciji promena i mnogo manjoj mogućnosti odbacivanja uvedenih i / ili predviđenih promena. Takođe doprinosi otvorenijim i komunikativnijim odnosima u kompaniji.

Glavni ciljevi učešća zaposlenih u upravljanju su sledeći:

- Povećati nivo motivisanosti zaposlenih kroz bliže učešće
- Pružiti priliku za izražavanje i pružiti zaposlenima ojećaj važnosti
- Razviti veze razumevanja koje vode većem zalaganju i harmoniji
- Da deluju kao kontra-teža vlasti menadžera.
- Da deluju lekovito na probleme u industrijskim odnosima.

3. KORISNI LINKOVI

- <https://www.zds.si/en/projects/wim3/default.html>
- <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=707>
- <https://www.worker-participation.eu/>

